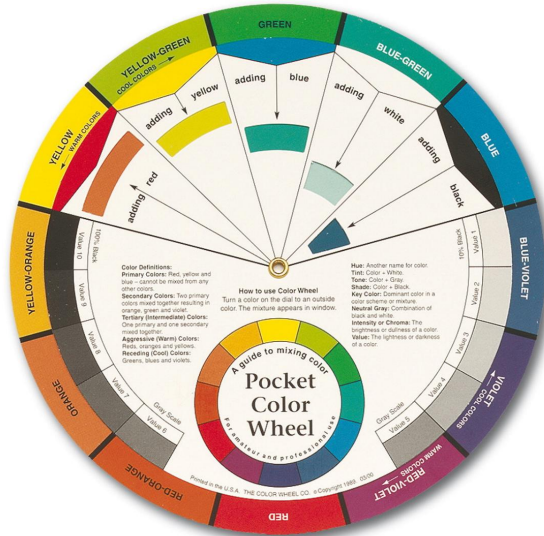

Velkommen til Gratiskurset “Hvordan bruke fargesirkelen som hjelpemiddel”!

Dette er laget for å lære deg hvordan fargesirkelen er satt sammen og hvordan du kan bruke den når du skal blande farger.

Lykke til!

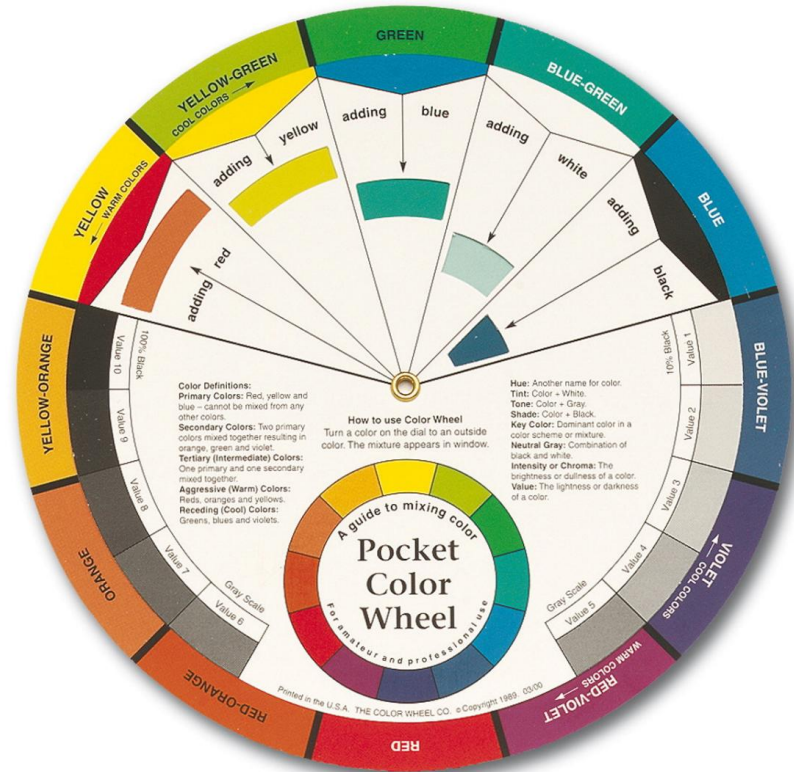
Hva brukes et fargehjul til i dag?

Over tid ble fargehjulet et verktøy for kunstnere til å navigere i fargeforhold, lage harmoniske komposisjoner og forstå fargeblanding. I disse dager bruker de fleste et fargehjul for å:

1. blande farger
2. skape harmoniske fargeforhold.

Disse hjulene er designet for å hjelpe kunstnere og alle andre som jobber med farger for å forstå fargeforhold og ta riktige fargevalg.

Med litt kunnskap om fargeteori, blir fargehjulet et praktisk diagram for å velge farger som fungerer harmonisk sammen. Og det kan hjelpe kunstnere å velge kombinasjoner av malingsfarger for å oppnå et ønsket og harmonisk blandingsresultat.

Hvordan fungerer et fargehjul?

Hvis du noen gang har lurt på hvordan du velger den riktige kombinasjonen av farger for å blande, eller lage fargeskjemaer som fungerer godt sammen – fargehjulet ble laget akkurat for det formålet.

Et kommersielt kjøpt fargehjul har to sider og hver side har to disker:

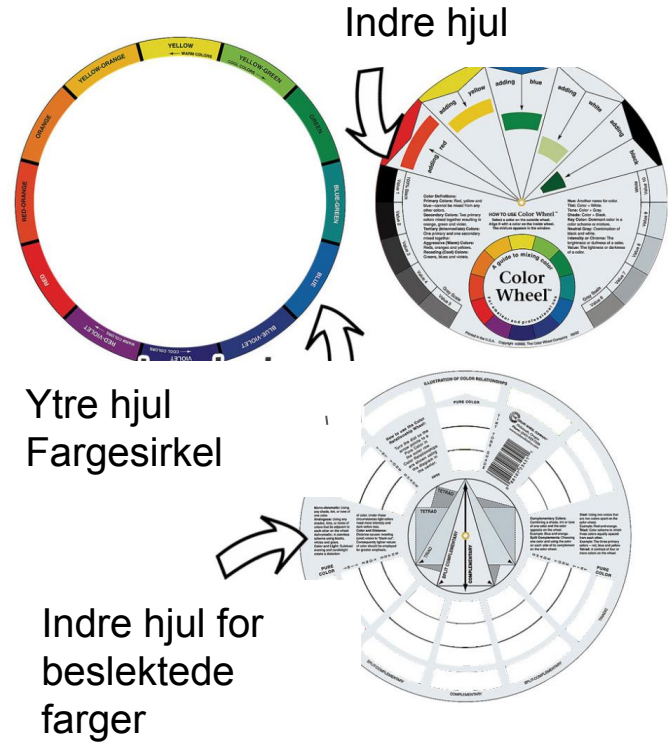
1. En ytre sirkulær skive delt inn i segmenter med forskjellige farger.
2. to mindre sekundære disker som kan roteres.

Del 1 – Den ytre disken

Fargene på den ytre disken er ikke bare et vakkert arrangement av fargetoner! Den følger en logisk sekvens som speiler fargespekteret som ble oppdaget av Newton.

Et fargehjul er faktisk fargespekteret arrangert rundt en sirkel.

Det underliggende prinsippet er basert på det vi kaller "primærfargene":

rød,

gul,

blått.

Disse er plassert like langt fra hverandre på hjulet. Disse primærfargene regnes som byggesteinene i fargeblanding fordi de ikke kan lages ved å blande andre farger.

Når du kombinerer disse primærfargene, får du det som er kjent som "sekundærfargene":

oransje,

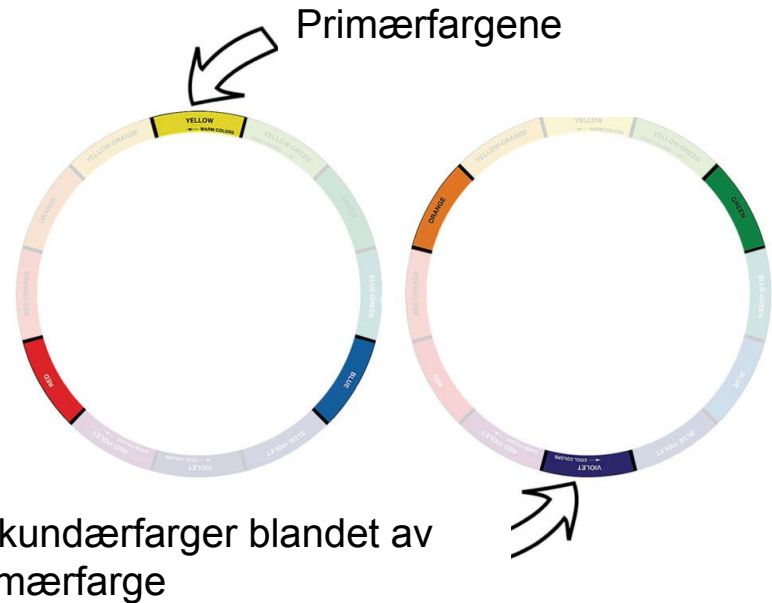
grønn,

og lilla

Så hvis du for eksempel tar to primærfarger på fargehjulet og blander dem, plasseres den resulterende sekundærfargen midt i mellom.

Det som er fascinerende er at når du blander primærfarger, tilsvarer rekkefølgen av disse sekundærfargene på fargehjulet, rekkefølgen på fargene i fargespekteret!

Du vil se at det samme gjelder for tertiærfargene.

- hvis du for eksempel blander primærfargen gul med sekundærfargen grønn, er resultatet (plassert i mellom) et "gulgrønt" utseende.

Blått pluss fiolett resulterer i "blå-fiolett". Og så videre... Du skjønner kjernen... Dette fenomenet er ikke bare en tilfeldighet – det er et resultat av måten lys og farger samhandler på.

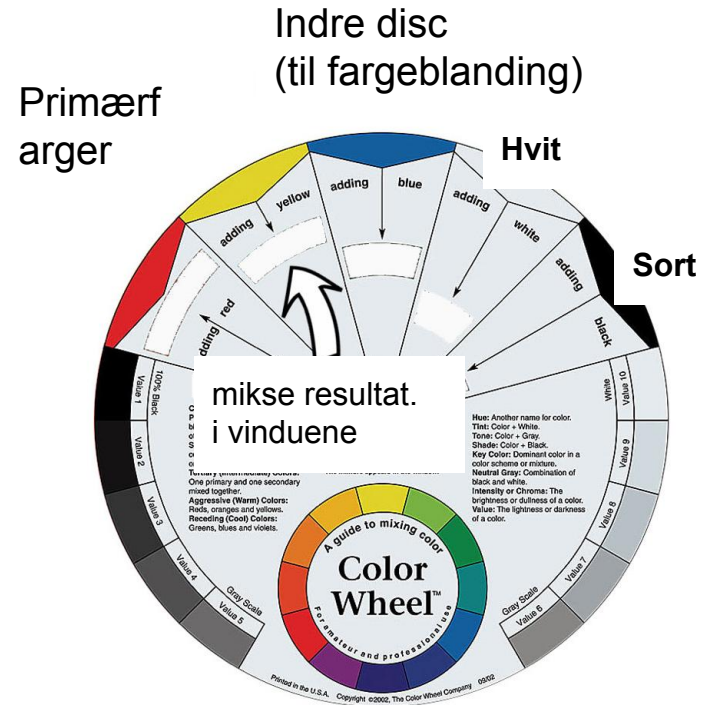
Ytre hjul: primær, sekundær og tertiærfarger

Del 2 – De indre roterende skivene

De roterende indre skivene varierer i formål avhengig av hvilken side du ser på!

Den første siden inkluderer de tre primærvalgene pluss svart og hvitt på den ytre kanten av skiven, med utskårne vinduer under hver. Hensikten med dette er å vise effekten av å blande farger.

Hvordan bruke et fargehjul (to alternativer)

Fargehjul er flerbruksverktøy. Som sådan kan du bruke den til å gi forskjellige typer informasjon.

Og det avhenger av hvilken side av hjulet du ser på.

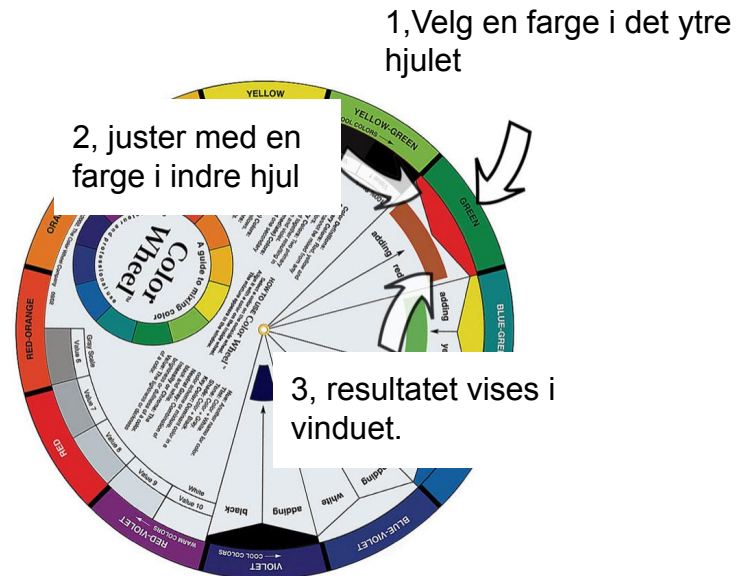
Den ene siden er en guide til å blande farger, og den andre illustrerer fargeharmonier.

Hvordan bruke et fargehjul for å blande farger når du maler?

Velg en farge på ytterkanten av hjulet – og juster den deretter med fargen på det indre hjulet. Den resulterende blandingen av de to fargene vises i vinduet under.

Så hvis du for eksempel justerer grønt på den ytre skiven med rødt på den indre skiven, avslører vinduet fargen brun:

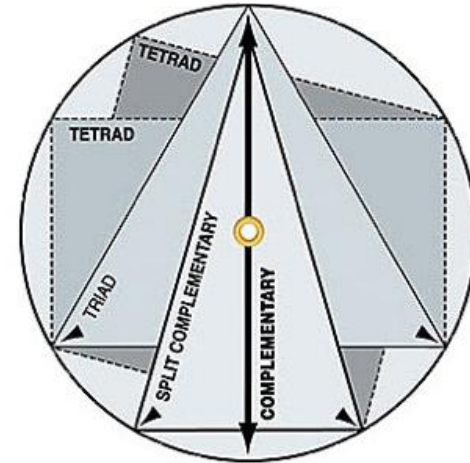

Hvordan bruke et fargehjul med fargeteori?

Den andre siden av fargehjulet viser et mer komplekst utseende.

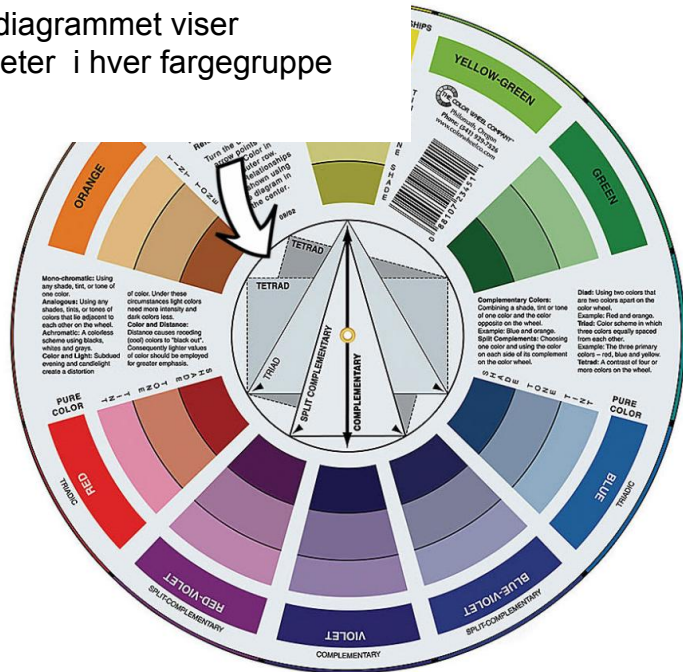
Ytterkanten fortsetter å vise de rene fargene i fargespekteret. Sentrum av disken viser en rekke geometriske former og piler som dette:

For å bruke fargehjulet for fargeforhold, juster den indre disken med en farge på ytterkanten.

Diagrammet i midten viser ulike fargeforhold, og viser hvordan farger samhandler når de kombineres.

Pilene i diagrammet viser fargelikheter i hver fargegruppe

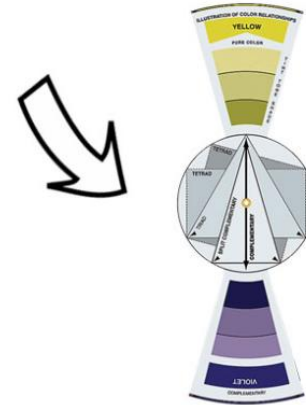
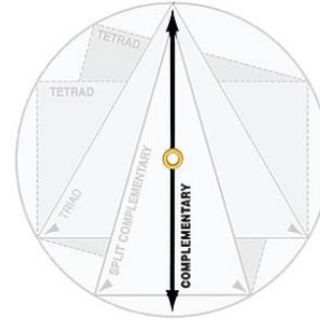

Disse forholdene inkluderer kjente kombinasjoner som forklart av fargeteori:

Farger som er motsatte av hverandre på fargehjulet anses som komplementære.

Diagrammet i midten viser en enkel pil som peker på de to komplementærene.

Komplimentærfarger.

**For eksempel er grønt
komplementet til rødt, og omvendt.**

Komplementærfarger skaper sterk
kontrast når de plasseres ved siden av
hverandre, og når de blandes sammen,
kan de produsere nøytrale toner.

**(I så måte er hjulet også en
hurtigveiledning for å blande
nøytrale og grå).**

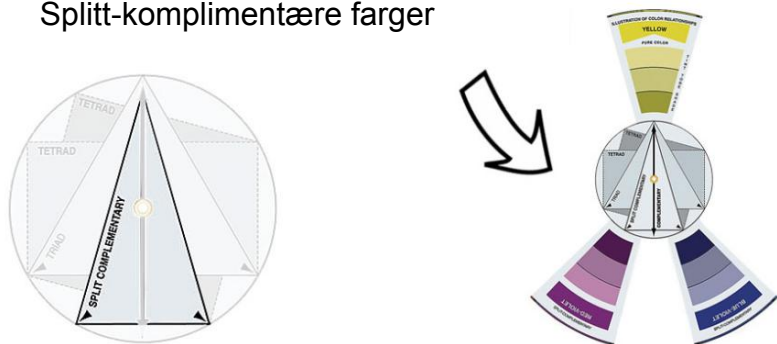
Splittede komplementærfarger er en variant av komplementærfargeskjemaet, hvor du tar en grunnfarge og bruker de to fargene ved siden av komplementærfargen.

1. Velg en grunnfarge.
2. Identifiser komplementærfargen til grunnfargen.

I stedet for å bruke komplementærfargen, bruk de to fargene ved siden av den på fargehjulet.

Splitt-komplementære fargeskjemaer beholder noe av den dynamiske kontrasten som sees i komplementære farger, men introduserer litt mer mangfold og harmoni.

Splitt-komplementære farger

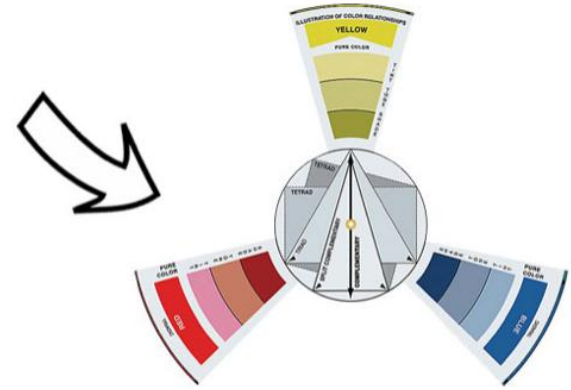
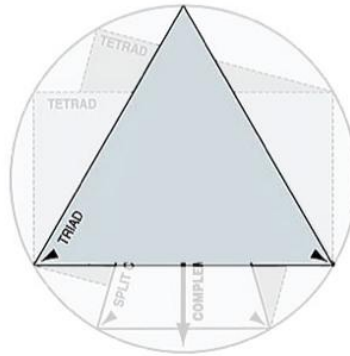
Triadiske farger er jevnt fordelt rundt fargehjulet og danner en trekant.

Dette vises av den trekantede formen i midten av hjulet.

1. Velg en grunnfarge
2. Finn de to fargene som er like langt fra grunnfargen på fargehjulet ved å bruke det trekantede diagrammet.

Dette forholdet mellom farger gir interessante og iøynefallende komposisjoner i kunstverket ditt.

Triadiske farger

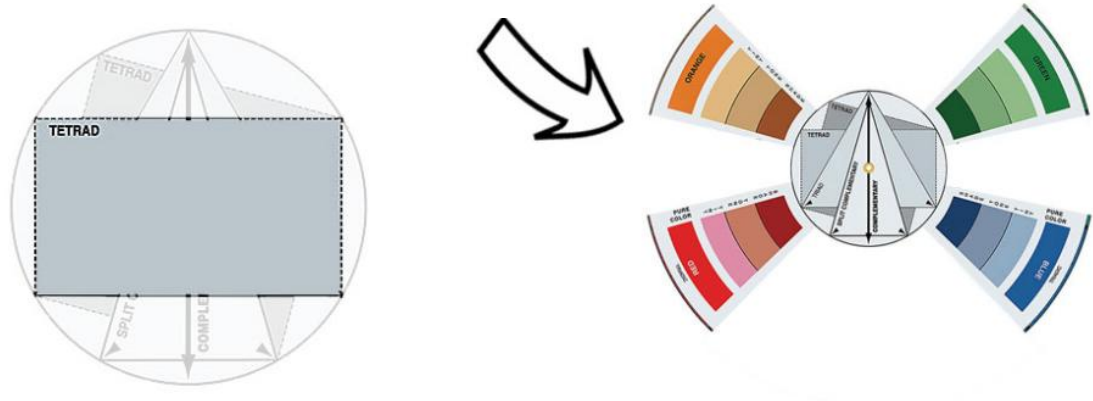

Tetradiske farger er fire farger, i form av to par komplementærfarger, som danner et rektangel eller firkant på fargehjulet (også kjent som dobbeltkomplementære farger).

Diagrammet i midten av hjulet viser et rektangel og en firkant, hvis hjørner peker mot de tetradiske fargekombinasjonene.

Tetradic fargeskjemaer er ganske oppsiktsvekkende og egnet for å lage visuelt slående komposisjoner

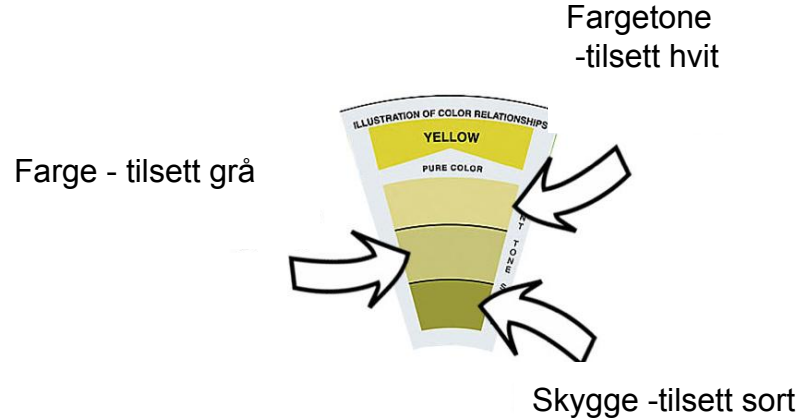
Tetradiske farger

Monokromatiske fargevalg

Denne siden av fargehjulet kan også brukes som en guide til monokromatiske (enfargede) oppsett.

Dette vises i vinduene under hver rene farge i spekteret.

Farge:

Laget ved å legge hvit til en farge.

Gjør den opprinnelige fargen lysere.

Resulterer i en mykere, pastellignende fargetone.

Tone:

Laget ved å legge grått til en farge.

Modererer intensiteten uten å drastisk endre lettheten.

Gir et mer dempet og dempet utseende.

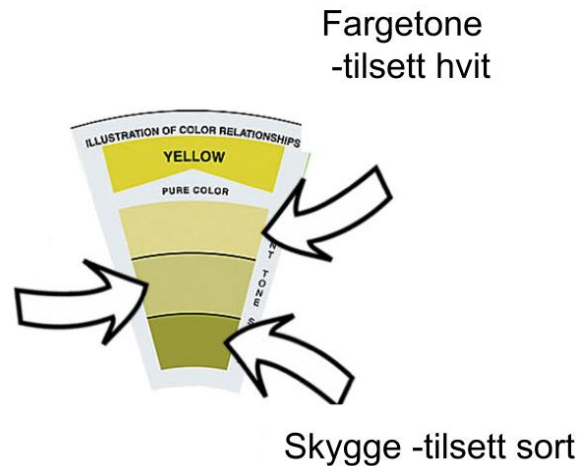
Skygge:

Blandes ved å legge svart til en farge.

Gjør den opprinnelige fargen mørkere.

Resulterer i en dypere og mer intens nyanse.

Farge - tilsett grå

Velg en farge

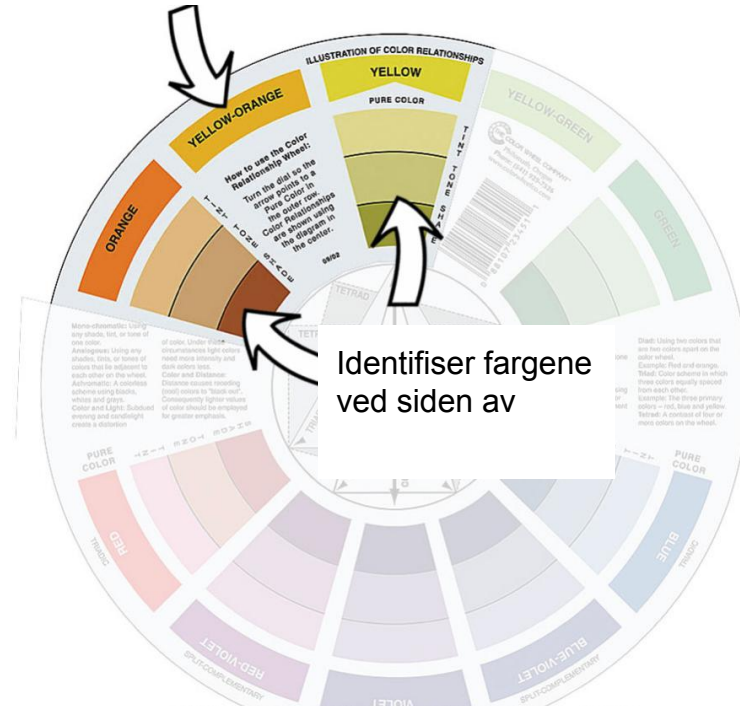
Analoge farger er de som er ved siden av hverandre på fargehjulet.

Disse fargene passer vanligvis godt og skaper rolige og beroligende komposisjoner.

1. Velg grunnfargen
2. Identifiser tilstøtende farger

Analoge fargeskjemaer kan inkludere mer enn to tilstøtende farger.

For å lage en mer variert palett kan du inkludere flere farger på hver side av grunnfargen.

Finn analoge farger

N.B. Ikke alle malingsfarger kombineres på den forenklete måten som et kommersielt fargehjul foreslår.

Til å begynne med indikerer de fleste fargehjul blandingsforhold ved å bruke de tradisjonelle primærfargene "rød, gul og blå" (RYB). De tar ikke hensyn til ideen om et alternativt primærfargesett "cyan, magenta og gul"

Hvert malingspigment har sitt eget unike fargeutseende, som når den blandes med andre malinger gir unike resultater.

Og når du holder deg til fargesirkel med primæervalg, kan du ikke få et komplett utvalg av fargeblandingsmuligheter.

Det er derfor noen kunstnere som anbefaler å bruke en CMY-fargemodell som gir et bredere spekter av fargeblandingsresultater.

Så husk at fargehjulet tilbyr en "illustrasjon" eller "grov veiledning" av hva du kan oppnå, og ikke en nøyaktig match for fargeblanding

Håper at dette gratiskurset var nyttig og at det blir enklere å bruke dette verktøyet.

Gi gjerne tilbakemelding på hva du synes om dette gratiskurset.

Strålende hilsen fra Anne Davies ❤️

